

Flygtningenævnets baggrundsmateriale

Bilagsnr.:	95
Land:	Burundi
Kilde:	Landinfo.
Titel:	Respons. Burundi: FNL (Forces Nationales de Libération).
Udgivet:	9. marts 2009
Optaget på baggrundsmaterialet:	9. oktober 2009

Respons

Burundi: FNL (Forces Nationales de Libération)

Problemstilling/spørsmål:

- Blir personer med faktisk tilknytning til FNL fortsatt fengslet av burundiske myndigheter, eventuelt på hvilket grunnlag?
- Har personer på feilaktig grunnlag blitt assosiert med FNL av burundiske myndigheter? Hvis så er tilfelle, har mistanker/anklager om FNL-tilknytning medført noen form for reaksjoner fra myndighetenes side?
- Kjenner man til at FNL-desertører har blitt utsatt for hevnaksjoner/forfølgelse av FNL i etterkant av egen desertasjon?
- Har personer blitt tvangsrekruttert til FNLs rekker? Hvor har FNL i så fall hentet nye rekrutter fra? Har eventuell tvangsrekruttering også omfattet etniske tutsier?
- Det ble meldt om noe nyrekruttering til FNL i forbindelse med/i etterkant av opptøyene i april. Vet man noe om hvorvidt FNLs eventuelle nyrekruttering i så henseende har vært tvangsmessig ellers frivillig?
- Amerikanske myndigheter har i sin rapport om menneskerettighetsforholdene i Burundi i 2008 skrevet følgende:

*The UN reported that security forces killed 57 civilians, compared with 20 in the previous year. The human rights organization **Ligue Iteka** reported widespread killings of civilians by security forces after rebel attacks or for suspected collaboration with rebel forces* (US State Department 2008, bestillers utheving).

Kan Landinfo kommentere den merkede setningen?

Reaksjoner mot FNL-medlemmer

Både Human Rights Watch (2008b), FNs uavhengige ekspert for menneskerettigheter i Burundi (UN Human Rights Council 2008) og US State Department (2009), viser til at flere hundre personer mistenkt for å tilhøre FNL, ble arrestert etter FNLs angrep på Bujumbura 17.

Respons FNL (Forces Nationales de Libération)

april 2008.¹ Også senere rapporteringer fra UN OCHA (2009) indikerer at myndighetene arresterer personer som mistenkes for å tilhøre FNL, men i mindre omfang enn våren og sommeren 2008.

HRW (2008b) påpeker at medlemskap i FNL ikke er forbudt, men at rekruttering og spredning av propaganda for gruppen innebærer brudd på våpenhvileavtalen av 7. september 2006. Enkelte av dem som ble fengslet i april 2008 var ifølge HRW FNL-soldater, og løslatelsen av dem blir et tema i forbindelse med fredsforhandlingene. Men flere andre arresterte, deriblant en del mindreårige, tilhørte FNLs sivile ungdomsgruppe Jeunesse Patriotique Hutu (JPH). Andre fanger hadde forklart HRW at de var medlemmer av ganske andre politiske partier enn FNL (HRW 2008b).

FNs uavhengige ekspert viser også til at arrestasjonene av antatte FNL-medlemmer er et klart brudd på våpenhvileavtalen mellom partene, fordi de arresterte hverken deltok i kampene eller ble siktet for slike forhold (UN Human Rights Council 2009).

Aksjonen i april 2008 førte dessuten til at ca 100 personer ble drept, majoriteten antas å ha vært opprørere. Mange av de arresterte ble holdt i forvaring i flere uker (HRW 2008b).² Den burundiske hæren og politiet har gjennom mer enn et tiår arrestert sivile mistenkt for FNL-tilhørighet. Og det kan være mange tilfeller hvor det er grunn til å anta at personene ikke har vært aktive FNL-medlemmer, men sivile som enten kan ha sympatisert med FNL, eller personer som overhodet ikke har hatt noen befatning med organisasjonen (se HRW 2008a).

Forekommer tvangsrekruttering?

Tvangsrekruttering til FNL synes ikke å forekomme, men det er eksempler på kidnapping av blant annet unge kvinner som har blitt brukt som bærere, sex-slaver og lignende. I møte med Landinfo i Bujumbura i mars 2006, forklarte flere internasjonale og lokale ressurspersoner at FNL ikke hadde behov for å bruke fysisk makt for å få rekrutter (se Neufeld 2006). Muligheten til å tjene penger, få våpen og ikke minst verve seg for senere å kunne bli demobilisert med de økonomiske fordelene dette innebærer, er effektive incitamenter. Det har ifølge de samme ressurspersonene særlig vært demobiliseringsgodene som trekker nye rekrutter. Det er heller ingen rapporteringer fra for eksempel OCHA om bruk av tvang i forbindelse med nyrekrutteringen til FNL våren/sommeren 2008. Men både HRW og andre menneskerettighetsrapportører viser til at mange barn og unge fortsatt befinner seg i FNLs rekke (HRW 2008b, UN 2008). Ingen av de omtalte kildene har rapportert om rekruttering til FNL blant tutsibefolkningen.

Desertering og hevnaksjoner?

Våpenhvileavtalen bidro til interne splittelser i FNL. Flere soldater forlot bevegelsen, men FNL-ledere hevdet at myndighetene sto bak utbryterne i et forsøk på å svekke bevegelsen. En gruppe som hevdet å være utbrytere fra FNL, kom til en demobiliseringsleir i Cibitoke i

¹ Ifølge rapporten fra den uavhengige ekspert på menneskerettighetssituasjonen i Burundi, Akich Okola, ble mer enn 1 000 personer arrestert, deriblant 17 kvinnelige elever fra videregående skoler i Bujumbura Rural. Jentene ble imidlertid løslatt etter at lokalmyndighetene grep inn.

² BINUBs menneskerettighets- og justisenhet besøkte 38 fanger mistenkt for FNL-tilhørighet i Bujumbura by og en rekke andre i Kayanza-provinsen.

august 2007. I begynnelsen av september samme år brøt det ut kamper mellom dissidenter og lojalister i dette området. Mer enn 20 dissidenter ble drept. I samtaler med den danske Udlændingestyrelsen i 2005 uttalte for øvrig to representanter for menneskerettighetsorganisasjonen ITEKA at FNL-desertører risikerte represalier fra bevegelsen (Udlændingestyrelsen 2005). Se for øvrig HRW (2006).

Kommentar til US State Departments rapport

US State Department viser til at:

[...] security forces killed 57 civilians, compared with 20 in the previous year. The human rights organization Ligue Iteka reported widespread killings of civilians by security forces after rebel attacks or for suspected collaboration with rebel forces. FNL rebels killed numerous persons during the year and committed other serious abuses against the civilian population. Ligue Iteka further claimed that authorities failed to investigate these incidents or identify the killers (see section 1.g.). Given the high numbers of arms circulating in the population and general lawlessness in many areas, a large number of killings could be attributed to vigilante abuse or the settling of personal scores.

FN (og State Departments rapport) påpeker at mange av drapene som ble begått, kan tilskrives andre gjerningspersoner enn statlige aktører, se siste setning. ITEKA viser for øvrig til at myndighetene verken har etterforsket sakene eller identifisert gjerningspersonene.

Rapporten viser imidlertid også til at menneskerettighetsorganisasjonen APRODH har opplyst at 64 fanger forsvant fra forvaringssteder i løpet av 2008, og at 10 fanger som forsvant i 2006 antas å være drept. Videre vises det til at en rekke troverdige kilder har rapportert om bruk av tortur i flere forvaringssteder drevet av sikkerhetstjenesten over hele landet. FNs uavhengige rapportør uttaler i sin rapport som dekker tiden fram til annet halvår 2008, at:

[...] the overall human rights situation in Burundi has deteriorated. More than 4,000 cases of human rights violations were committed in the first half of 2008 by law enforcement and administration of provinces. Most violations registered related to cases of ill-treatment, rape, torture of suspects by police officials and violations of due process by police and judicial officials (UN Human Rights Council 2008).

Man kan anta at det har vært en viss endring i siste halvår, fordi mange urettmessige arrestasjoner og overgrep skjedde i forbindelse med FNL-angrepet i april 2008.

En respons er et svar på konkrete spørsmål og problemstillinger som saksbehandlere i utlendingsforvaltningen har stilt Landinfo. Responser er ikke ment å være utfyllende redegjørelser for et tema eller et spørsmål, men skal gi svar på de konkrete spørsmålene som er stilt, og ellers inneholde det som til enhver tid trengs av bakgrunnsinformasjon.

Referanser

- HRW (2006, 27. february). *Warning signs: Continuing abuses in Burundi*. New York: Human Rights Watch. Tilgjengelig fra <http://www.hrw.org/en/reports/2006/02/27/warning-signs-continuing-abuses-burundi> [lastet ned 27. februar 2009]

Respons FNL (Forces Nationales de Libération)

- HRW (2008a, 30. april). *“Every morning they beat me”*. *Police abuses in Burundi*. New York: Human Rights Watch. Tilgjengelig fra <http://www.hrw.org/en/reports/2008/04/29/every-morning-they-beat-me-0> [lastet ned 26. februar 2009]
- HRW (2008b, 28. mai). *Release civilians detained without charge. Stop arbitrary arrests, beatings of alleged FNL members*. Tilgjengelig fra <http://www.hrw.org/en/news/2008/05/28/burundi-release-civilians-detained-without-charge> [lastet ned 26. februar 2009]
- Neufeld, G. (2006, mai). *Sikkerhetssituasjonen, menneskerettighetsspørsmål og forhold knyttet til identitetsdokumenter i Burundi*. Oslo: Landinfo. Tilgjengelig fra www.landinfo.no [lastet ned 2. mars 2009]
- Udlæningestyrelsen (2005, juni). *Forces Nationales de Libération (FNL) i Burundi*. København: Udlændingesservice. Tilgjengelig fra www.nyidanmark.dk
- UN Human Rights Council (2008, 15. august) *Report of the independent expert on the situation of human rights in Burundi*. New York: UN Human Rights Council. Tilgjengelig fra <http://www.unhcr.org/refworld/docid/48c100ed2.html> [lastet ned 27. februar 2009]
- UN OCHA (2009, 3. januar). *Burundi weekly humanitarian news. Sitrep 29 December – 03 January 2009*. Tilgjengelig fra <http://ochaonline2.un.org/Default.aspx?tabid=5844> [lastet ned 2. mars 2009]
- US State Department (2009, 25. februar) *2008 Human rights report: Burundi*. Washington DC: US State Department. Tilgjengelig fra <http://www.state.gov/g/drl/rls/hrrpt/index.htm> [lastet ned 2. mars 2009]